

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om godtgørelse i forbindelse med indsamling af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer (lukkede nikkel-cadmium-batterier).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 22/2 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lis Greibe (S):

Når ordet tungmetaller nævnes, tændes advarselsslamperne, eller det burde de gøre, men efter den hidtidige debat i dag konstaterer jeg, at de blinker med lidt forskellig styrke; ja, der er nogle, der slet ikke er til at få øje på. Der er ikke meget lys i mørket, hvis det er Venstre og De Konservative, der har fingeren på kontakten.

Men alle ved da i hvert fald, at tungmetaller er overordentlig farlige stoffer for alt levende, og vi ønsker derfor, at man sætter mange kræfter ind på at forhindre, at de kommer til at indgå i vores livscyklus.

Bly er det tungmetal, der oftest registreres ved jordforurening i Danmark. Hos mennesker kan det skade nervesystemet og give hjerneskader, og vi indtager det oftest gennem fødevarer, som hovedsagelig får det tilført via nedfald fra luften.

Jorden har også et naturligt indhold af bly og er yderligere belastet af mange års brug og spredning af bly bl.a. som følge af blytilsætning til benzin. På dette område har prisdifferenteringen mellem blyholdig og blyfri benzin hjulpet, og i dag er det blyakkumulatorerne, der giver den største blyforurening.

Der eksisterer, som det har været nævnt, allerede nu frivillige indsamlingsordninger, men det er altså rigtigt, at der er 10 pct. af blyakkumulatorerne – svarende til ca. 1.600 t årlig – der kommer ud i miljøet, og det indsamles ikke.

Med hensyn til det meget giftige tungmetal cadmium er der i dag risiko for, at et stort antal danskere indtager en større mængde end den, som Verdenssundhedsorganisationen WHO har foreslået som grænseværdi. Konsekvenserne er varige nyreskader. Den væsentligste kilde til cadmiumforurening er nikkel-cadmium-

batterierne, de genopladelige batterier, som vi bruger 250 t af årlig.

I lovforslag nr. L 179, som netop er blevet førstebehandlet, gives der med afgifter på blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier det økonomiske grundlag for en mere effektiv indsamling af brugte batterier, der indeholder disse farlige tungmetaller.

Som det har været nævnt, er det altså 90 pct. af de brugte blyakkumulatorer og kun 35 pct. af de brugte nikkel-cadmium-batterier, der indsamles i dag gennem den ordning, der nu har fungeret i 3 år.

Man anslår, at det forventede salg i 1996 af blyakkumulatorer vil være 16.000 – og 300 t for batterierne. Det er derfor nødvendigt at sætte ind og forhindre, at forbrændingsanlæg og lossepladser fortsat belaster det omgivende miljø med tungmetaller.

Med lovforslag nr. L 181 tages initiativ til en mere effektiv affaldsbehandling og herunder bortskaffelse eller nyttiggørelse af restprodukter fra affaldsbehandlingen.

Indsamlingspræmien foreslås fastsat til 120 kr. pr. kg for nikkel-cadmium-batterier og 1 kr. pr. kg for blyakkumulatorer. Med den foreslåede godtgørelse øges incitamentet til et forbedret indsamlingsresultat. Lovforslaget lægger i den udformning, det har i dag i hvert fald, op til markedskræfternes frie spil. Det udelukker ikke den eksisterende ordning, som sagt af hr. Brian Mikkelsen; det udvider mulighederne.

De enkelte indsamlere kan således selv bestemme, hvorledes indsamlingspræmien skal fordeles på de underliggende indsamlingsled, og en del af præmien kan eventuelt tænkes at komme brugerne til gavn. Der er ingen, der har patent på indsamlingen som sådan, og de virksomheder, der hidtil har spillet positivt med, vil opnå en gevinst i form af bedre konkurrenceforhold i forhold til dem, der har undset sig og derfor hidtil har haft økonomiske fordele.

I lovforslaget er med bestemmelsen om tilsyn taget behørigt hensyn til den risiko, der kunne ligge i uforsvarlig opbevaring af disse giftige stoffer og til misbrug med underhåndskøb af brugte batterier i udlandet.

Det er fint, at man med lovens model lægger stærkt op til samarbejde med branchen og dermed øger miljøbevidstheden og giver grundlag for en form for grønt arbejde. Vi er jo desværre ikke kommet længere, end at det er nødvendigt at belønne folk for ikke at forurene. Lad os håbe, at miljøbevidstheden en skønne dag bliver en